Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada L

2024/2895

21.11.2024

NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) 2024/2895

ze dne 20. listopadu 2024,

kterým se mění nařízení (ES) č. 2073/2005, pokud jde o *Listeria monocytogenes*

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 ze dne 29. dubna 2004 o hygieně potravin ([1]), a zejména na čl. 4 odst. 4 uvedeného nařízení,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ([2]) stanoví mikrobiologická kritéria pro některé mikroorganismy a prováděcí pravidla, která musí provozovatelé potravinářských podniků dodržovat vzhledem k obecným a zvláštním hygienickým požadavkům podle článku 4 nařízení (ES) č. 852/2004.

(2) Nařízení (ES) č. 2073/2005 stanoví konkrétně kritéria bezpečnosti potravin, která vymezují přijatelnost produktu nebo partie potravin a která se vztahují na produkty uváděné na trh. Uvedené nařízení stanoví kritéria bezpečnosti potravin pro *Listeria monocytogenes*, což je významný patogen přenášený potravinami, který vzhledem k vysoké míře fatality představuje závažné riziko pro veřejné zdraví. Ve své poslední zprávě o zoonózách ([3]) Evropský úřad pro bezpečnost potravin (dále jen „úřad“) uvedl, že v roce 2022 byl v Unii počet případů listeriózy u lidí o 15,9 % vyšší než v roce 2021 a že v roce 2022 představoval počet úmrtí v Unii v důsledku ohnisek choroby vyvolané původcem v potravinách a způsobené *Listeria monocytogenes* jedno z nejvyšších čísel, která byla úřadu za posledních deset let hlášena. Vzhledem k tomuto nárůstu případů listeriózy v Unii je zásadní, aby kritéria bezpečnosti potravin pro *Listeria monocytogenes* poskytovala vysokou a jednotnou úroveň ochrany spotřebitelů napříč celým potravinovým řetězcem.

(3) Riziko nákazy listeriózou z potravin je ovlivněno jak individuální vnímavostí spotřebitele, tak schopností kontaminované potraviny podporovat růst *Listeria monocytogenes* do vysokých úrovní. Kojenci a spotřebitelé, kteří mají oslabenou obranyschopnost, neboť trpí onemocněními, poruchami nebo zdravotními potížemi, jsou vůči *Listeria monocytogenes* vysoce vnímaví a potravinám, které obsahují tento patogen v jakékoliv koncentraci, nemohou být vystaveni. V případě ostatních spotřebitelů je vědecky uznáno, že škodlivé pro zdraví může být pouze požití potravin obsahujících *Listeria monocytogenes* v koncentraci nad limit 100 KTJ/g. Potraviny určené k přímé spotřebě, jiné než pro kojence a pro zvláštní léčebné účely, které podporují růst *Listeria monocytogenes* nad limit 100 KTJ/g po celou dobu své údržnosti, proto představují skupinu citlivých potravinářských komodit, na kterou by se měla zaměřit opatření ke zmírnění rizika.

(4) Podle nařízení (ES) č. 2073/2005 nesmí být ve 25 g potravin určených k přímé spotřebě, které podporují růst *Listeria monocytogenes*, jiných než pro kojence a pro zvláštní léčebné účely, zjištěna přítomnost *Listeria monocytogenes* před tím, než opustí bezprostřední kontrolu provozovatele potravinářského podniku, který je vyrábí, pokud dotčený provozovatel potravinářského podniku není schopen ke spokojenosti příslušného orgánu prokázat, že úroveň *Listeria monocytogenes* nepřekročí limit 100 KTJ/g po celou dobu údržnosti dotčené potraviny. Nařízení (ES) č. 2073/2005 však nestanoví kritérium, které by se na zmíněné potraviny vztahovalo poté, co opustí bezprostřední kontrolu provozovatele potravinářského podniku, který je vyrábí, kdy stále není možné zajistit, že limit 100 KTJ/g nebude po celou dobu údržnosti dotčených potravin překročen.

(5) Aby byla zaručena stejná úroveň ochrany veřejného zdraví od výroby až po distribuci potravin určených k přímé spotřebě, jiných než pro kojence a pro zvláštní léčebné účely, které podporují růst *Listeria monocytogenes*, mělo by se kritérium bezpečnosti potravin „*Listeria monocytogenes* nezjištěno ve 25 g“ vztahovat na všechny situace, kdy jsou tyto potraviny uváděny na trh během doby své údržnosti a u nichž provozovatel potravinářského podniku, který je vyrábí, nebyl schopen ke spokojenosti příslušného orgánu prokázat, že úroveň *Listeria monocytogenes* nepřekročí limit 100 KTJ/g po celou dobu údržnosti dotčených potravin.

([1]) Úř. věst. L 139, 30.4.2004, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj.
([2]) Nařízení Komise (ES) č. 2073/2005 ze dne 15. listopadu 2005 o mikrobiologických kritériích pro potraviny (Úř. věst. L 338, 22.12.2005, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj).
([3]) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.442.

(6) Aby měli provozovatelé potravinářských podniků dostatek času přizpůsobit své postupy a procedury tomuto novému požadavku, nemělo by se toto nařízení používat před 1. červencem 2026.

(7) Nařízení (ES) č. 2073/2005 by proto mělo být odpovídajícím způsobem změněno.

(8) Opatření stanovená tímto nařízením jsou v souladu se stanoviskem Stálého výboru pro rostliny, zvířata, potraviny a krmiva,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Příloha I nařízení (ES) č. 2073/2005 se mění v souladu s přílohou tohoto nařízení.

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 1. července 2026.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 20. listopadu 2024.

Za Komisi
předsedkyně
Ursula VON DER LEYEN

PŘÍLOHA

V příloze I nařízení (ES) č. 2073/2005 se kapitola 1 (Kritéria bezpečnosti potravin) mění takto:

1) položka 1.2 se nahrazuje tímto:

Kategorie potravin	Mikroorganismy/jejich toxiny, metabolity	Plán odběru vzorků		Limity		Analytická referenční metoda	Fáze, na niž se kritérium vztahuje
		n	c	m	M		
„1.2 Potraviny určené k přímé spotřebě, které podporují růst *L. monocytogenes*, jiné než pro kojence a pro zvláštní léčebné účely	*Listeria monocytogenes*	5	0	100 KTJ/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	produkty uvedené na trh během doby údržnosti
		5	0	nezjištěno ve 25 g (***)		EN/ISO 11290-1	produkty uvedené na trh během doby údržnosti

(*) Toto kritérium platí, pokud je provozovatel potravinářského podniku, který potraviny vyrábí, schopen ke spokojenosti příslušného orgánu prokázat, že úroveň L. monocytogenes nepřekročí limit 100 KTJ/g po celou dobu údržnosti. Provozovatel může pro průběh procesu stanovit průběžné limity, které musejí být dostatečně nízké, aby zaručily, že limit 100 KTJ/g nebude na konci doby údržnosti překročen.

(**) 1 ml inokula se naočkuje na Petriho misku o průměru 140 mm nebo na tři Petriho misky o průměru 90 mm.

(***) Toto kritérium platí, pokud není provozovatel potravinářského podniku, který potraviny vyrábí, schopen ke spokojenosti příslušného orgánu prokázat, že úroveň L. monocytogenes nepřekročí limit 100 KTJ/g po celou dobu údržnosti.“;

2) v poznámkách k interpretaci výsledků vyšetření se položka „*L. monocytogenes* v potravinách určených k přímé spotřebě, které podporují růst *L. monocytogenes*, před tím, než potraviny opustí bezprostřední kontrolu provozovatele potravinářského podniku, který je vyrábí, pokud není schopen prokázat, že výrobek nepřekročí limit 100 KTJ/g po celou dobu údržnosti:

— vyhovující, pokud všechny zjištěné hodnoty poukazují na nepřítomnost této bakterie,

— nevyhovující, pokud je přítomnost této bakterie určena v kterékoli jednotce vzorku.“

nahrazuje tímto:

„*L. monocytogenes* v potravinách určených k přímé spotřebě, které podporují růst *L. monocytogenes*, pokud není provozovatel potravinářského podniku, který je vyrábí, schopen ke spokojenosti příslušného orgánu prokázat, že úroveň *L. monocytogenes* nepřekročí limit 100 KTJ/g po celou dobu údržnosti potravin:

— vyhovující, pokud všechny zjištěné hodnoty poukazují na to, že tato bakterie není určena v žádné jednotce vzorku,

— nevyhovující, pokud je přítomnost této bakterie určena v kterékoli jednotce vzorku.“